

نکاح مدنی و طلاق

حقنہ

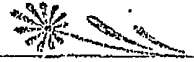
حقوق عائله قرار نامہ سی

مناکات - مفارقات

اسباب موجبہ لایحہ سی

۳۰۴۶ نومبر ولی و ۱۴ محرم ۱۳۳۶ و ۲۱ تشرین اول ۱۳۳۳ تاریخیں
تقوم وقایعہ درج اولندقدن سوکرہ آیریجہ کتاب شکلندہ طبع اولندمدن.

ناشری
کتابخانہ اسلام و عسکری صاحبی
ابراہیم حلمی

استانبول - باب عالی چادہ سی نومبر و ۶

مطبعہ اورخانیه

۱۳۳۶

زوجك جنون، جذام، برص و امثالی حلاله معادلیق حالنده
زوجہ نك فسخ نکاحی طلبہ صلاحیتی حقنہ ارادہ سنہ

تذکرہ معروضہ موجنبجہ عمل اولہ

« جنون و جزام و برص و یا بونلرک درجہ سندنہ بولان علتلردن بری
زوجہ موجود اولدینی بعدالنکاح تبین یا خود عقد نکاحدن صکرہ
تحدث ایتدکده زوجہ مخیرہ در دیلرسہ زوجیلہ اقامتی اختیار ایلر
دیلرسہ قاضی یه بالمراجعه نکاحک فسخنی طلب ایلر علت واقعه نك
زائل اوله جنی امید اولنور ایسه قاضی فسخنی برسنه تأجیل ایلر مدت
مذکورہ ظرفندہ زائل اولمادینی تقدیرده زوجہ دیلرسہ بتکرار
قاضی یه بالمراجعه نکاحی فسخ ایتدیرر مذکور خیار فوری اولیوب
زوجہ دیلدیکی زمان استعمال ایده بیلور . شو قدرکه زوجہ قبلالنکاح
زوجنک عیوبنه عالمه یا خود بعدالنکاح والوقوف قولاً یا فعلاً راضیه
اولسه خیاری ساقط اولور . »

مجتهدین عظام حضرتنک احد زوجینده موجود یا بعدالازدواج
حادث اولان علت سببیلہ زوج دیگر ایچون خیاریک ثبوت وعدم ثبوتی
خصوصندنه کی مجتهداتی و امام محمد رحمہ اللہ تعالیٰ حضرتلرینک بو باده کی
قوللرینک دلائل ترجیحیه سنہ و امام مشار الیهک اجتهادلری و جهله ترتیب
اولنن و بالایه دم عیناً تحریر ایدیلمن مسئله یی متضمن اوله رق ۲۰ شعبان
۱۳۳۲ تاریخی نظامنامه موجنبجہ فتواخانه عالی هیئت تألیفیه سنجه
تنظیم و فتوی امانتہ تودیع ایدیلوب اعطا قلنان مضبطه لفا عرض
و تقدیم اولمش و مسائل مجتهد فیهاده امیر المؤمنین حضرتلری هانکی
قول اوزرم عمل اولنسیله امری و فرمان بیورلر ایسه انیکه عملی

اولئق مقتضی بولئمش اولدیفئندن مضبطة مذکورده درمیان
 ایدلدیکی وجه ایله امام مشار الیهک هر جهتی جامع و تأمین مقصودی
 کافل و ضامن بولئان اجتهادلری اوزره مرتب مسئله مذکورہ نك بعد
 ازین بالعموم قضا و افتاده دستورالعمل اولسی ضمنده خط هایون
 حضرت خلافتینا هیلر یله توضیح بیورلسی امیر المؤمنین اقدمز حضرتلر
 ینک عتبه سنیه ملو کانه لرندن مسترحم بولئدینغی معروضدر اقدم .
 ۱۸ جمادی الاولی ۱۳۳۴ ۱۰ مارت ۱۳۳۲

شیخ الاسلام
 خیری

فتواخانه عالی مضبوطه سی

جنون و جذام و برص و یا بونلرک در جه سنده بولنان علتلردن بری
 زوجه موجود اولدینی بعد النکاح تبین یا خود عقد نکاحدن صوکره
 تحدث ایتدگده زوجه محیره در او. دیلرسه زوجه اقامتی اختیار ایلر
 دیلرسه قاضی به بالمراجعه نکاحک فسخنی طلب ایلر. علت واقعه نک
 زائل اوله جننی امید اولتورسه قاضی فسخنی برسنه تأجیل ایلر. مدت
 مذکوره ظرفنده زائل اولدینی تقدیرده زوجه دیلرسه بتکرار قاضی به
 بالمراجعه نکاحی فسخ ایتدیرر. مذکور خیارفوری اولیوب زوجه
 دیله دیکی زمان استعمال ایده بیلور. شو قدرکه زوجه قبل النکاح زوجنک
 عیوبنه عالمه یا خود بعد النکاح والوقف قولاً یا فعلاً راضیه اولسه خیار
 ساقط اولور.

احد زوجینده موجود یا بعد الازدواج حادث اولان علت سببیه
 زوج دیگر ایچون خیارلر ثبوت و عدم ثبوتنده مجتهدین عظام حضراتی
 اختلاف اتمش لردر.

شیخین یعنی امام اعظم و امام ابی یوسف رحمهما الله تعالی به کوره جب
 وعتدن بشقه احد زوجینده موجود ویا حادث بولنان هیچ برعیب سببیه
 بوعیب فاحش اولسه بیاه زوج دیگر ایچون فسخ نکاحه حق وصلاحیت
 یوقدر. مبسوطده بیان اولدینی اوزره بوقول امام علی و ابن مسعود
 رضی الله تعالی عنهما نک قوللریدر.

ائمه حنفیه دن امام محمد الشیبانی علیه رحمة الباری زوجه بولنان یا
 بعد النکاح حادث اولان بعض علتلردن طولای زوجه ایچون خیار فسخ

ثابت اولديغنى اما عيوب وعلل مذكوره زوجته بولنور ايسه تطبيق ايله
نفسندن دفع ضرر ممكن بولمق مالبسه سيله زوج ايجون خيار ثابت
اوليه جغنى اجتهاد بيور مشدر .

امام مشار اليهك مذهب مذكورينك تفسير وتوضيخنده كتب فقهيه
حفيهده اختلاف موجود بولنوب بعضارنده زوجه خيار فسخي اثبات
ايدن علت جنون وجذام وبرص علتلى اولديغنى بيانيه بالاكتفايا لکنز
بولنره منحصر بولنديغنى يا علل ثلاثه مذكوره حكم وقوتنده بولنان ديگر
علتلرده دخي خيار مذکور مرعى بولنديغنى بيان ايدلما مشدر . حالبوکه
اکثر كتب فقهيه حفيهده مارالذکر علل ثلاثه دن بشقه هر علتکه زوجه نك
زوجيله برلکده اقامتى بلا ضرر ممكن اوليه مذکور علتدن طولايي زوجه
ايجون خيار ثابت اوله جغنى تصريح ايدلمش وحتى امام حدادی سراج
الوهاجيدنه قال الکرنخي العيوب الموجوده بالزوج لا تثبت الخیار للمرأة
عندابی خنفيه و ابی يوسف الالجب و العنة والحصا وقال محمد الجنون
والجذام ایضا وكل عیب لا یمكنه المقام معه الا بضرر وجه قول ابی خنيفة
وابو یوسف انها عيوب بالزوج فلا تثبت الخیار كسائر العيوب ولا یلزم
الجب والعنة لان الخیار فیهما لتقصان المهر لابعنة الزوج وجه قول محمد
ان المرأة یلحقها الضرر بالمقام مع المجنون اكثر مما یلحقها بالمقام مع العین
فذا تثبت لها الخیار فی العنة فیهما اولی و فی الخجندی قال محمد اذا كان
بالرجل عیب لا یمكنه الوصول الى زوجته فهي بالخیار الا انه ینتظر
ان كان العیب كالجنون الحادث والبرص ونحوه فهو والعنة سواء فینتظر جولا
وان كان الجنون اصلیا اوبرصا لا یرجى برؤه فهذا والجب سواء فتخیر
فی الحال فان سائت رضیت بالمقام معه وانشئت رفعت الى الحاكم حتى یفرق
بینهما » و محیطده « قال محمد رحمه الله تعالى وللمرأة الخیار فی الجنون والجذام
وكل عیب لا یمكنهما المقام معه الا بضرر الاثر انه یثبت لها الخیار فی الجب

والعنة « ويزا زيهده » ولم اجدان الرجل اذا كان عذيوطا عندالجماع على قول محمدهل يكون لها الخيار وقد كانت المسئلة واقعة بخوارزم فاجاب بعضهم بانها تملك الرد « وفتح المصنوده » قال محمد رحمه الله تعالى لها الخيار اذا كان بالزوج عيب فاحس لاتطبيق المقام معه لانهار تعذر عليها الوصول الى حقها المعنى فيه فكان بمنزلة الحب والعنة « وطحطا ويده » والحق بها القهستاني كل عيب لا يمكنها المقام معه الا بضر ونقله المؤلف في شرح الملتقى امام محمد حضر تلرينك رأى واجتهاد لرى اوزره تصريح وتفصيل وموجب خيار بولنان علل وعيوب بويله جه توسيع وتعميم ايدلشدر .

امام محمد رحمه الله تعالى نك اجتهادينك تأييد وترجيحى ضمننده بعض فقهاء حنفيه ديمشدر دكه بومثل و عيوب حساً وطبياً استيفاء حقوق زوجته مانع بولنمشدر . چونكه طبابع سليمه بوكي معلولين ايله مقارنتدن متفرق وبوتنقر طبيعى « فر من المجدوم فرارك من الاسد » حديث عاليسيله دخى مؤيد بولنقله برابر از دو اجدن مقصود تكثير نفوس وحصول اولاد ايكن عندالتنافر بومقصود فوت وعلل مذكوره بعضاً اولاده دخى سارى اولور . امام مشار اليك اجتهادى هندية ده « وبه تأخذ » وجوه هده « وينبغى اعتماده » ديه ترجيح ايدلش وقول مذكور امير المؤمنين عمر الفاروق و عبدالله بن عمر و عبدالله بن عباس رضى الله تعالى عنهم حضر اتنك مذهبارى بولنمشدر .

امام احمد بن حنبل رحمه الله تعالى دائره عيوبى دها توسيع بيوره رق استطلاق بول و ناصور زوجه ايجون مثبت خيار اولدينى كى زوج فنا قوقولى كل علثيله معلول اولدينى تقديرده دخى زوجه ايجون ثبوت خياره قائل اولمش و امام مالك و شافى رحهما الله تعالى دخى بومثلو بعض علل وامراض فسخ نكاحى مجوز عيوبدن اولدينى اجتهادنده بولنمشدر .

اُمّة ثلاثه رحمهم الله تعالى نكاح اجتهاد لرینه کوره زوجیندن هاندی برنده بومثللو عیوب بولنور ایسه دیکری ایچون حق فسخ ثابت اولدینی حالده امام محمد رحمه الله تعالى به کوره زوجه ده عیوب بولنور ایسه زوج حق طلاقنی استعمال ابله تخلیصی ممکن و مشروع اولدینی جهتله زوج ایچون حق خیار و فسخ ثابت اولمیوب اما زوجه طلاقه مالیکه بولمدیغنه مبنی تخلیص نفس آتجق خیار ایکن ممکن اوله بیله جکندن عیوب زوجدن طولایی زوجه ایچون خیار عیب و فسخ ثابت اولور .

مسئله ، مجتهد فیما اولدینی جهتله بالاده مذکور عیبیدن طولایی زوجه ایچون مخیر ایکنک ثبوتی رأینده بولنان قاضی ثبوت خیار و فسخ نکاح ایله حکم ایسه حکمی نافذ اوله جنی کتب فقهیه حنفیه ده بیان اولدینی کی مجتهد فی الشرع بولنان امام اعظم حضرت تریله مجتهد فی المذهب اولان امامین حضراتی منافع ، مضمون اولدیغنه متفق ایکن متأخرین فقهاء حنفیه اموال ایتام و اوقاف مثللو بعض اموالک منافضک مضمونینته قائل اوله رق پونده مذهب شافعی قبول و مذهب حنفی به ادخال ایلمشدر . امام محمد رحمه الله تعالى نكاح سراج الوهاجده و محیطده و فتح المعینده مذکور بولدینی بالاده بیان و نقول صریحی دخی عیناً درج و اتیان اولنان قولی هر جهتی جامع و تأمین مقصوده کافل و ضامن بولدیغنه و فی الحقیقه زوجه ده کی عیبیدن طولایی زوج ایچون اثبات خیاره لزوم بولمدیغنه و مجله ده برچوق مواد امام مشارالیه حضرت ترینک اجتهاد لرینه بنا قلمنسی جهتله دولت علیه ده امثالی مسبوق بولدینی متین بولمسنه مبنی امام مشارالیهک اجتهادی اوزره مسئله مذکور ترتیب و بالاده درج ایلمشدر .

مسائل اجتهادیه ده اقوال مجتهدیندن بریله عمل اولنسی حشده اراده سنیّه حضرت خلافتناهی شرفیادار اولدینی تقدیرده او قول ایله عمل

واجب و خلافه حرکت غیر صحیح اولادینی کتب فقہیہ دہ تصریح و مسطور
بولندیغہ منی اولوجهله ارادہ سنہ ۱۳۳۴ استحصالی بیورلسی موافق
اولور اولیابده . ۱۶ جمادی الاولی ۱۳۳۴ ۸ مارت ۱۳۳۲

هیئت تألیفیہ دن هیئت تألیفیہ دن هیئت تألیفیہ دن
حافظ مصطفی صفوت محرم لطفی حسین نجم الدین علی حیدر
هیئت تألیفیہ دن
احمد مختار

حضور عالی فتوایناهی به

هیئت تألیفیہ دن اعطا اولان اشبو مضبطه حضور سامی مشیختینا
هیلرینه تقدیم قلمش و اجرای ایجابی رأی عالی مشیختینا هیلرینه وابسته
بولمش اولمغله اولیابده و هر حاله امر و فرمان حضرت ولی الامر کدره
۱۶ جمادی الاولی ۱۳۳۴ ۸ مارت ۱۳۳۲

امین الفتوی الداعی
علی حیدر

ارادہ سنہ ۱۳۳۴ مبلغ تذکره

جنون و جذام و برص و یا بونلرک درجه سنده بولنان علتلردن بری
زوجده موجود اولادینی بعدالنکاح تبین یا خود عقد نکاحدن صکره
تحدث ابتدا کده نه و وجهله معامله اولنه جفته دائر فتوای شریفه نک دستور
العمل اولسی حقنده هیئت تألیفیہ جانبدن تنظیم اولنان مضبطه نک لقیله
عرض واستیدانی حاوی ۱۸ جمادی الاولی ۱۳۳۴ تاریخلی تذکره علیه
مشیختینا هیلری لای العرض منظور عالی و موجبنجه ارادہ سنیه جناب
خلافتناهی شرفتعلق بیوریلهرق ذکر اولنان تذکره نک بالاسی خط

وامضای هاپون ملوکانه ایله بالتوشیح لفا صوب عالی فتوایناهیله
اعاده قلمش اولغله اولیابنده امر و فرمان حضرت ولی الامر کدر .

۱۸ جاذی الاولی ۱۳۳۴ ۱۰ مارت ۱۳۳۳

حقوق عائله قرارنامه سی

مناکحات — مفارقات

کتاب اول — مناکحات حقه در

باب اول

فصل اول : نشانلا ائقی حقه در

- ماده ۱ نشانلا مقبله ویا وعد ایله نکاح منعقد اولماز .
ماده ۲ سوز کسید کدن صکره طرفیندن بری نکاحدن امتناع
ویا وفات ایسه خاطبک مهره محسوباً ویرمش اولدیغی شیر موجود
ایسه عیناً و تلف اولمش ایسه بدلاً استرداد اولنه بیلیر . اما هدیه اوله رق
طرفینک یکدیگره ویردیگی شیر حقه در ^{صیه} احکامی جریان ایدر .
ماده ۳ ایکنجی ماده نک حکمی غیر مسلماره طالد تراخومه
حقه در دینی جا ریدر .

فصل ثانی : اهلیت نکاح حقه در

- ماده ۴ اهلیت نکاهی جائز اولق ایچون خاطبک اون سکز
و مخطوبه نک اون یدی یاشنی ^{نکاح} اتمام ایتمش اولملری شرطدر .
ماده ۵ اون سکز یاشنی اتمام ایتمش اولان مراهق بالغ
اولدیغنی بیان ایله مراجعت ایتدکده حالی متحمل ایسه حاکم ازدواجنه
مساعده ایده بیلیر .
ماده ۶ اون یدی یاشنی اتمام ایتمش اولان مراهقه بالغه

اولدیغنی بیان ایله مراجعت ایتدکده حالی متحمل وولیسنک اذنی
منضم ایسه حاکم ازدواجیه مساعده ایده بیلیر.

ماده ۷ اونی یدی یاشنی آتام ایتماش اولان صغیر ایله طقوز
یاشنی آتام ایتماش اولان صغیره هیچ برکیمسه طرفدن تزویج ایدیه من.

ماده ۸ اونی یدی یاشنی آتام ایتماش اولان کیره بر شخص
ایله تزویج ایتک اوزره مراجعت ایتدکده حاکم کیفیت وولیسنه تبلیغ
ایدرو ولی اعتراض ایتدیکی ویا اعتراضی وارد کورلمدیکی حالده
ازدواجیه مساعده ایلر.

ماده ۹ مجنون ایله مجنونه نك بر ضرورته منی اولدیغجه نکاحلری
جائز دکادر. ضرورت بولسدینی تقدیرده حاکم اذنیله نکاحلری
ولیلری طرفدن عقد اولنور.

ماده ۱۰ نکاحده ولی علی الترتیب بنفسه عصبه اولان کیمسه لردر.

ماده ۱۱ ولایته اهلیتده ولینک مکلف اولسی شرطدر. صبی،

مجنون و معتوهک هیچ برکیمسه اوزرنده ولایتی یوقدر.

ماده ۱۲ عیسویلرده یکریمی ایکی یاشنی آتام ایتماش اولان

خاطب ایله یکریمی یاشنی آتام ایتماش اولان مخطوبه نك نکاحسک
انقاده ولینک رضایی شرطدر.

باب ثانی

فصل اول : نکاحی ممنوع اولانلر حقندهدر

ماده ۱۳ باشقه سنک منکوحه ویا معتده سیله ازدواج ممنوعدر.

ماده ۱۴ منکوحه ویا معتده اوله رق درت زوجیه سی بولسان

کیمسه نك دیگر برقادرین ایله ازدواجی ممنوعدر.

ماده ۱۵ برکیمسه اوچ طلاق ایله تطلیق ایلدیکی قادینی

بیتونت قطعیه باقی اولدیغجه تزویج ایده من.

ماده ۱۶ نسبتاً و یا رضاء یکدیگرینه محرم اولان ایکی قادینی نکاحده جمع ایتک ممنوعدر. ایکی قادینک یکدیگره محرم اولسی ایکیسندن هانکیسی ارکک فرض ایدیلسه دیکریله تزوجی مؤبداً ممنوع اولغله معلوم اولور؛ ایکی همشیره کی . اما یالکز بری ارکک فرض ایلدیکی حالده دیکرینی تزوج ایتسی ممنوع اولوب امر برعکس ایلدیکی تقدیرده ممنوع اولمازسه ایکیسی نکاحده جمع ایدیله نیلیر؛ قیز ایله اوکی والده کی .

ماده ۱۷ برارکک ایله یینلرنده قرابت نسبه بولنان ذی رحم

محرم قادینلرک نکاحی مؤبداً ممنوعدر. بو قادینلر درت صنفدر؛ برنجیسی؛ ارککک والدهسی وجدهلری . ایکنجیسی قیز اولاد واحفادی . اوچنجیسی، علی الاطلاق قیز قرده شاری وقرده شارینک قیز اولاد واحفادی، دردنجیسی علی الاطلاق عمهلری وتیزهلریدر .

ماده ۱۸ برارکک ایله یینلرنده رضاعاً قرابت بولنان قادینلرک تزوجی ماده سابقده محرز ذی رحم محرم قادینلر کی مؤبداً ممنوعدر.

ماده ۱۹ برارکک ایله یینلرنده مصاهرت بولنان قادینلرک تزوجی مؤبداً ممنوعدر . بو قادینلر درت صنفدر . برنجیسی؛ کلینلر درکه ارککک اولاد واحفادینک زوجه لریدر . ایکنجیسی؛ قاین والده لر درکه زوجه سنک آناسی وعلی الاطلاق جداتیدر . اوچنجیسی اوکی والده لر درکه باباسنک وجدلرینک زوجه لریدر . دردنجیسی اوکی قیزلر درکه زوجه سنک قیزلری وزوجه سنک اولاد واحفادینک قیزلریدر . لکن بو دردنجی صنفده ممنوعیت ایچون زوجه یه تقرب لازمدر . نکاح فاسد اوزرینه تقرب ممنوعیت مصاهره حصوله کتیرر .

فصل ثانی : موسویلر حقنده نکاحی ممنوع اولانلره متداثردر .

ماده ۲۰ برکمسه بر حیات اولان زوجه مطلقه سیک همشیره نیله

ازدواج ایده منر .

ماده ۲۱ علی الاطلاق زوجدن آیرلش اولان بر قادین شخص آخر ایله ازدواج ایدوب اونندن آیرلقدن صکره زوج اولیله ازدواج ایده من .

ماده ۲۲ بر کیسه نك قرده شنگ قیز اولادوا حفا دیله ازدواجی ممنوع دکلدنر .

ماده ۲۳ اولن طقوزنجی ماده ده دردنجی صنف اوله رقی بیان اولنان محارمه مجرد عقد ایله ممنوعیت مصاهره ثابت اوله جنی کی تقرب وقوع بولسون بولسون علی الاطلاق نکاح فاسد ایله دخی ممنوعیت مصاهره ثابت اولور .

ماده ۲۴ زنا سببیه تفریق اولنان قادیخی تکرار تروج ممنوعدر .

ماده ۲۵ اولادی اولدیغی حالده وفات ایدن برادرک زوجه سنی تروج ممنوعدر .

ماده ۲۶ رضاع موانع نکاحدن معدود دکلدنر .

فصل ثالث : عیسویله حقننده نکاحی ممنوع اولانلره متداثردر .

ماده ۲۷ بر اصلدن متشعب خط منکسر او زره قرابت نسبه و صهریه احبابی بیننده ازدواج ممنوعدر . شو قدر که بو ممنوعیت یدنجی درجه یی تجاوز ایده من . آنجیق اسباب ضروریه موجود اولدیغی حالده دردنجی درجه دن اعتباراً حاکم دن مأذونیت استحصال ایدیله بیلیر . درجات مذکور قرابت نسبه و صهریه ده خاطر و مخطوبه ایله اصل مشترک لری بیننده کی بظنرک عددیله تعین ایدر . و قرابت صهریه نك درجه سنی تعییننده خاطر ایله مخطوبه شخص واحد اعتبار اولور .

ماده ۲۸ ممنوعیت مصاهره نکاحک زوالندن صکره دخی کا کان باقیدر .

ماده ۲۹ واقفزدن متولد قرابت مذاهب مختلفه عیسویه احکامنه

توفیفاً مانع ازدواج در .

ماده ۳۰ بر کیسه تحت نکاحنده یکی ودها زیاده قادین جمع
ایده من .

ماده ۳۱ اوج دفعه ازدواج ایدن بر کیسه نك دردنجی دفعه
ازدواجی منوعدر .

ماده ۳۲ رضاع موانع نکاحدن معدود دکلدن .

باب ثالث

فصل اول : نکاحك عقدی حقندهدر .

ماده ۳۳ عقد نکاحك اجراسندن اول کیفیت اعلان اولنور .

ماده ۳۴ عقد نکاح اثناسنده مکلف یکی شاهدك حضوری

نکاحك صحتمنده شرطدر . مخاطب ایله مخطوبه نك اصول وفروعی ده
شاهد اتخاذ ایدیله بیایر .

ماده ۳۵ نکاح مجلس نکاحده طرفینک ویا وکیلارینک ایجاب
وقبولیله عقد اولنور .

ماده ۳۶ نکاحده ایجاب و قبول تنکیح وتزوج کبی صریح
لفظلرله اولور .

ماده ۳۷ اثنای عقدده مخاطب ومخطوبه دن برینک اقامتکاهی
بولنان قضا حاکمی ویا بونک اذیننامه مخصوص ایله مأذون قلدیفی نائب
حاضر بولنوب عقدنامه پی تنظیم وتسجیل ایدر .

ماده ۳۸ اوزرینه اولمه مک واولندیکی صورتده کندیسی ویا
ایکنجی قادین بوش اولوق شرطیله برقادینی تروج صحیح وشرط معتبردر .

ماده ۳۹ ایشو فضل احکامی موسویار حقنده دخی جاریدر .

فصل ثانی : عیسویار حقنده نکاحك عقدینه دائردر .

ماده ۴۰ عیسویارک نکاحی آیین دینیلری دائره سنده مأمورین

روحانیه طرفندن اجرا اولنور .

ماده ۴۱. مأمورین روحانیہ طرفینک هویتی مشعر اوراق ثبوتیہ بی بعد التذقیق تحقیقات لازمہ ده بولنه جنی کبی معابد قبولینہ اعلانیہ لر تعلیقی ویا صور سائرہ ایله کیفیتکی اعلان ایدر.

ماده ۴۲. عقد نکاحه اعتراض وقوعنده مأمورین روحانیہ کیفیتکی بالتذقیق اعتراض واقعی غیر وارد کوردکلری حالده مأمور مخصوص حضوریه عقدی اجرا ایدر.

ماده ۴۳. نکاحی اجرا ایده جک اولان مأمور روحانی کیفیتکی لااقل یکرمی درت ساعت اول محلی محکمه سنه اخباره مجبوردر . حاکم وقت معینده مجلس نکاحه بر مأمور مخصوص اعزام ایله اجرا ایدیلن نکاحی دفتر مخصوصه قید وتسجیل ایتدیرر .

ماده ۲۴. عقدک اجراسندن امتناع ایدن رؤسای روحانیہ حقنده طرفین محلی محکمه سنه مراجعت ایله امتناع واقعہ اعتراض ونکاحک اجراسنی طلب ایده بیلیر . اسباب امتناعی مین بر ورقه موجود اولدینی تقدیرده حاکم کیفیتکی بالتذقیق موانع قانونیه دن بری بولمازست. عقدی اجرا ایدر . بویله بر ورقه موجود دکلسه برآی ظرفنده اسباب امتناعک بیلدیرلسنی وعکس تقدیرده نکاحک عقد ایدیله جکئی رؤسای روحانیه به تبلیغ ایدر .

فصل ثالث : کفائت حقنده در

ماده ۴۵. مال و حرفت کبی خصوصانده ارککک قادینه کفو اولسنی نکاحک لزومنده شرطدر .

ماده کفائت زوجک مهر معجلی اعطایه و زوجهنک نفقه سنی ندادر که مقتدر اولسیدر .

حرفنده کفائت زوجک سلوک ایتدیکی تجارت ویا خدمتک

شرحہ زوجہ و ولیرینک تجارت و یا خدمت لریله متقارب اولسیدر .
ماده ۴۶ کفائت ابتدای عقدده آرانیر . بعد العقد زائل
اولسه نکاحه ضرر ویرمنز .

ماده ۴۷ برکیره و ایسنی کتم ایله رضاسنی استحصال ایتمکسزین
نفسنی آخره تزویج ایتمدیکی صورتده نظر اولنور . اگر کفوینه
تزویج ایتمش ایسه عقد لازم اولور . ولوکه مهر مثلندن نقصان ایله
اولسون . اما کفوی اولیان کیمسه یه تزویج ایتمش ایسه ولی حاکمه
مراجعتله نکاحی فسخ ایتمدیره بیلیر .

ماده ۴۸ ولی کییره بی رضاسیله عدم کفائتی ایکسینک ده
بیلمدکلی برارککه تزویج ایتمکدن صکره کفو اولمدینی تبین ایتمه
هیچ برینک اعتراضه صلاحیتی اولماز . اما حین عقدده کفائت شرط
قلنمش و یا زوج کفو اولایغنی قبل التزویج اخبار ایتمش اولوبده
مؤخرآ عدم کفائتی ثابت اولسه هر بری حاکمه مراجعتله نکاحی
فسخ ایتمدیره بیلیر .

ماده ۴۹ درجه لری مساوی ولیردن برینک رضاسی دیگر-
لرینک حق اعتراضی اسقاط ایدر . کذلک ولی اقرب غائب ایکن
درجه بعید اولان ولینک رضاسی اونک حق اعتراضی اسقاط ایدر .

ماده ۵۰ عدم کفائت سببیه حاکم نکاحی آنجوق حملهک
ظهورندن اقدم فسخ ایده بیلیر . ولینک دلالة و یا صراحة رضاسی
حق فسختی اسقاط ایدر .

ماده ۵۱ اشوفصلک احکامی غیرمسلمار حقننده جاری دکلدر .

باب رابع

فصل اول : نکاحک فساد و بطلانی حقننده در

ماده ۵۲ حین عقدده طرفیندن بری شرائط اهلیتی حائز
بولمازسه نکاح فاسد اولور .

ماده ۵۳ : اوان آلتنجی ماده موجینجه نکاحده جعلری ممنوع اولان
ایکی قادیندن بری تحت نکاحده ایکن ایکنجینسک نکاحی فاسددر .

ماده ۵۴ : نکاحلرینک ممنوعیتی ۱۳ ، ۱۴ ، ۱۵ ، ۱۷ ، ۱۸ ،
۱۹ نجی ماده لرده بیان اولنان قادیلردن برینی نکاح فاسددر .

ماده ۵۵ : نکاح متعه وموقت فاسددر .

ماده ۵۶ : بلا شهود عقد اولنان نکاح فاسددر .

ماده ۵۷ : اکراه ایله وقوعبولان نکاح فاسددر .

ماده ۵۸ : غیرمسلمک برمسلمدی تزوجی باطلدر .

فصل ثانی : موسویلره متعلق نکاحک فساد وبطلانی حقندهدر

ماده ۵۹ : ۱۳ ، ۱۴ ، ۱۶ ، ۱۷ ، ۱۹ ، ۲۰ ، ۲۱ ، ۲۲ ،

۲۳ ، ۲۴ ، ۲۵ نجی ماده لر موجینجه نکاحی ممنوع اولان برقادی
نکاح فاسددر .

ماده ۶۰ : باب اولک فصل ثانیسنده محرر مواد موجینجه

طرفیندن بری شرائط اهلیتی حائز بولمازسه نکاح فاسد اولور .

ماده ۶۱ : حین عقدده طرفیندن برینک تفعنه اوله رق درمیان

ایدیلن شروط بعد العقد تحقق ایتمزسه نکاح فاسد اولور .

ماده ۶۲ : عقد نکاحده حاضر بولنان شهود اوصاف مطلوبه بی

حائز بولمازسه نکاح فاسد اولور .

فصل ثالث : عیسویلره متعلق نکاحک فساد وبطلانی حقندهدر

ماده ۶۳ : ۱۷ ، ۲۷ ، ۲۸ ، ۲۹ نجی ماده لر موجینجه ینلرنده

درجات معینه اوزره قرابت ومناسبت بولنانلرک ازدواجی باطلدر .

ماده ۶۴ : نکاح موجود اوزرینه عقدایدیلن ایکنجی نکاح باطلدر .

ماده ۶۵ : اوچ دفعه تزوج ایدوب آیرلادقندن صکره دردنجی

دفعه تزوج باطلدر .

- ماده ۶۶ مجنونك نکاحی فاسددر .
ماده ۶۷ حین عقدده طرفینک برنده مانع تقرب امراض
واحوالدن برشی موجود اولدینی صورتده نکاح فاسد اولور .
ماده ۶۸ حین عقدده باب اولک فصل نایسئده محرر مواد
موجبیجه طرفیندن بری شرائطاعلیتی حائزبولنمازسه نکاح فاسد اولور .

باب خامس

فصل اول : نکاحک احکامی بیانندهدر

- ماده ۶۹ نکاحک صحیحاً انعقادیله برابر زوج اوزرینه
زوجهنک مهر و نفقهسی لازم کلیر و آره لرنده حق توارث ثابت اولور .
ماده ۷۰ زوج کندی اینستدیکی محلهده زوجهسی ایچون بالجه
لوازمینه برمسکن شرعی تدارکنه مجبوردر .
ماده ۷۱ زوج مهر معجلی استفادن صکره زوجنک مسکن
شرعی اولان خانهسنده اقامته وزوجی بشقه مملکت کتیمک ایستدکده
برمانع بولمیدیقی تقدیرده برلکده عزیمته مجبوردر .
ماده ۷۲ زوج خانهسنده غیر ممیز ولد صغیرندن بشقه اهل
واقاربنی زوجهسنگ رضایی اولقسرین اسکان ایده من . زوجہ دخی
زوجی راضی اولدقجه کندی اولاد واقاربنی برلکده اسکان ایلیه من .
ماده ۷۳ زوج زوجهسیله حسن معاشرته زوجہ دخی امور
مباحدهده زوجنه اطاعته مجبوردر .
ماده ۷۴ متعدد زوجہسی اولان کیمسه اونلر بیئنده اجرای
عدالت و مساواته مجبوردر .

- ماده ۷۵ تقرب وقوعبولسون بولسون علی الاطلاق نکاح
باطل ایله هنوز تقرب وقوعبولیان نکاح فاسد اصلا حکم افاده ایتمز .
بناء علیه بیئرلنده نفقه ، مهر ، نسب ، عدت ، حرمت مضاهیره و توارث

کبی نکاح صحیح احکامی ثابت اولماز .

ماده ۷۶ نکاح فاسدده تقرب وقوع بولمش ایسه اشبو تقرب اوزرینه یالکیز مهر و عدت لازم ونسب و حرمت مصاهره ثابت اولور . فقط نفقه و توارث کبی احکام ثابت اولماز .

ماده ۷۷ علی الاطلاق نکاح باطل و فاسدده طرفینک زوجیت اوزره بقالری ممنوعدره . مفارقت ایتمه دکلری صورتده بالمحاکمه بینلری تفریق اولتور .

فصل ثانی : عیسویلره متعلق نکاحک احکامنه متداثردر

ماده ۷۸ نکاح فاسدی فسخ ایله طرفینی تفریقه حکم ایچون دعوی شرطدر . بوبایده حق دعوی منحصرأً زوجته عاند اولوب سبب فسادده اطلاع تاریخندن اعتبارأً برسنه مرورنده ساقط اولور .

ماده ۷۹ ۶۶ نجی ماده موجبنجه باطل اولان نکاح سبب بطلان بیانمیهرک عقد ایدلمش ایسه اونان متولد چوجوق مشروع عد ایدیلیر .

باب سادس

فصل اول : مهر حقبندهدر

ماده ۸۰ مهر یا مهر مسادرکه طرفینک آز ویا چوق تسمیه ایتدکلری مالدره . ویا مهر مثلدرکه زوجهنک باباسی طیرقندن و اولمدینی تقدیرده بلدهسی اهالیسنندن اقران و امثالی قادینلرک مهریدر .

ماده ۸۱ مهر مسهانک تماماً ویا قسماً تعجیلی و تأجیلی جائزدر .

ماده ۸۲ مهر مؤجلده بر مدت تعیین ایدلمش ایسه حلولندن اول مطالبهیه زوجهنک حتی یوقدره . ولوکه طلاق وقوعبولمش اولسون . اما زوجک وفاتیه اجل ساقط اولور . مدت تعیین ایدلمش ایسه طلاق ویا زوجیندن برینک وفاتی وقوعنه قدر مؤجل وعد اولتور .

ماده ۸۳ عقد صحیحده مهر تسمیه ابتدایی تقدیرده احد طرفینک وفاتی ویا اجتماع صحیحدن صکره طلاق وقوعی ایله مهر مسمی تماماً لازم کلیر. اما اجتماع صحیحدن اول طلاق وقوعبولورسه مهر مسمانک نصفی وعدم کفایت طولانیسیله و لیسنک زوجه بی تفریق ایتدیرمهسی کی بر صورتله زوجه طرفدن افتراق وقوعبولورسه تمامی ساقط اولور.

ماده ۸۴ عقد صحیحده مهر تسمیه ابتدایی ویا ایدیلوبده اشبو تسمیه فاسد اولدیقی تقدیرده احد طرفینک وفاتی ویا اجتماع صحیحدن صکره طلاق وقوعی ایله مهر مثل لازم اولور. اما اجتماع صحیحدن اول طلاق وقوعبولورسه متعه لازم کلیر. متعه مهر مثلك نصفی تجاوز ایتمک اوزره عرف وعادته کوره تعیین ایدیلیر.

ماده ۸۵ عقد فاسدده تقریدن صکره افتراق وقوعنده اگر مهر تسمیه ایدلش ایسه مهر مسمی ایله مهر مثلدن اقلی وتسمیه ایدلشمش ویا فاسداً تسمیه ایدلش ایسه بالغاً مبالغ مهر مثل لازم کلیر. اما تقریدن اول افتراق بولورسه اصلا مهر لازم کلیر.

ماده ۸۶ تسمیه مهرده اختلاف اولنوبده تسمیه ثابت اوله مدیقی تقدیرده مهر مثل لازم کلیر. شو قدرکه تسمیه بی ادعا ایدن طرف زوجه ایسه مهرا ونک ادعا ایتدیکی مقداری تجاوز ایتمز. زوج ایسه اونک ادعا ایتدیکی مقداردن دون اولماز.

ماده ۸۷ مهر مسمانک مقدارنده اختلاف اولنوبده زوج مهر اولسی متعارف اولان بر شی ادعا ایتدیکی حلاله سوز اونکدر.

ماده ۸۸ بر کیسه مرض موتنده تزوج ایلدیکی صورتده مهر مها زوجه نك مهر مثله مساوی ایسه زوجه اوئی ترکه سندن اخذ ایدر. زیاده ایسه فضلهسی حقنده وصیت حکمی جریان ایدر.

ماده ۸۹ مهر منکوجه نك مالی اولوب اونکله جهاز یا بجه جبر اولوناماز.

ماده ۹۰ بر قزی تزویج ویا تسلیم ایچون ابوین اقرباسنك
زوجدن آچه واشیای سائرہ الملی ممنوعدر .

ماده ۹۱ اشبوفصلی احکامی غیر مسلمانلر حقنده جاری دکلددر .

فصل ثانی : نفقه حقندهدر

ماده ۹۲ نفقه زوجینك معین برشی اوزرینه تراضیسی ویا
حاکمك قضاسی ایله لازم الادا اولور و بو صورتله تقدیر ایلدیلن نفقه
اسعارك تغیری ویا عمر و یسر اعتباریله احوال زوجینك تبدلی ویا
قدر کفایه دن دون ویا افزون تقدیر ایلدیلش اولدیغنك تحققی اوزرینه
تزیید ویا تنفیص ایدیله بیلیر .

ماده ۹۳ نفقه تعجیل ایله معجل اولور . و زوجه طرفندن
بعدالاستیفا یدنده عیناً موجود ایکن وفات ویا طلاق وقوع بولسه
استرداد اولنه ماز .

ماده ۹۴ زوج حاضر زوجہسنی انفاقدن امتناع ایدوب زوجه
نفقه طلب ایدر ایسه حاکم یوم طلبدن اعتباراً طرفینك حالتہ کوره نفقه
تقدیر ایدر . و تعیین ایده جکی مدتلر ایچون پیشین ویرلمسینی امر ایله .
ماده ۹۵ تقدیر و تعجیلدن اول مرور ایدن مدتك نفقه سی
ساقط اولور .

ماده ۹۶ زوج زوجہسنی انفاقدن عاجز قالوبده زوجه نفقه
طلب ایدر سه حاکم زوج ذمتمده دین اولوق اوزره یوم طلبدن اعتباراً
نفقه تقدیر ایدر . و زوج نامنه استندانه ایتمسی ایچون زوجه یه اذن
ویرر .

ماده ۹۷ زوج زوجہسنی بلا نفقه ترك ایله اخفا ویا خود مدت
سفر بعید ویا دهها قریب بر محله کیدرک تغیب ایدر ویا مفقود
اولور سه حاکم زوجہنك زوجیت حقنده اقامه ایده جکی ینہ اوزرینه